

Scabiës

Bijlage 5: Hygiënevoorschriften

Pijler B: het wassen en luchten van kleding en beddengoed van patiënt met normale scabiës en behandelgroep

- De was- en luchtvoorschriften dienen uitgevoerd te worden na iedere eerste en laatste behandeling van de patiënt met gewone scabiës (zie bijlage III behandelgroep).
- Zorg dat alle kleding in de was gaat vóór de laatste douchebeurt zodat na het douchen geen 'vuile' was meer aangeraakt hoeft te worden. Na het afdouchen van de crème kan men namelijk (eventueel bij het aanraken van nog niet gewassen beddengoed en/of kleding) theoretisch weer opnieuw geïnfecteerd raken. Dit geldt ook bij herhaling van de behandeling.
- Bij normale scabiës speelt overdracht via voorwerpen (bijv. banken, vloerbedekking) geen rol. Overdracht vindt vrijwel uitsluitend plaats door huidcontact dat langer dan 15 minuten duurt of door frequent intensief huidcontact zoals bij verzorgende handelingen.
- In veel richtlijnen/literatuur wordt als alternatieve methode om kleding te luchten genoemd: het gedurende 72 uur bewaren van kleding en materialen (zie ook checklist materialen toolkit) in een gesloten plastic zak bij kamertemperatuur. Deze methode heeft niet de voorkeur maar kan dus wel gebruikt worden wanneer de andere alternatieven niet mogelijk zijn (bijvoorbeeld ruimtegebrek om te kunnen luchten). Bij normale scabiës gebruiken we de termijn van 3 dagen.
- De vacht van een dier kan bij normale scabiës enkele mijten bevatten, zie par. 4.1. Deze mijten zullen maximaal 3 dagen overleven. Het dier hoeft niet mee behandeld te worden maar moet wel uit de scabiësomgeving (instelling) gehaald worden tijdens de groepsbehandeling en mag op het oppasadres tot 3 dagen na deze groepsbehandeling niet lang (< 15 minuten) aangehaald of geknuffeld worden. De dieren zelf hebben geen last van de humane mijt, maar kunnen weer voor herintroductie zorgen. Deze kans is klein te noemen. Bij gezinnen met een hond of ander dier dat vaak wordt aangehaald kan het dier thuis blijven. Echter bij recidief scabiës binnen de betrokken groep mensen kan het betrokken dier tijdelijk ergens anders ondergebracht worden.

Pijler C: Het wassen of luchten van kleding en beddengoed van patiënt en van de behandelgroep. Bij scabiës crustosa gelden specifieke hygiënevoorschriften met betrekking tot schoonmaken omgeving en isolatie van de patiënt [7,14,24,28,29]

- De was- en luchtvoorschriften dienen uitgevoerd te worden na iedere eerste en laatste behandeling van de behandelgroep van een patiënt met scabiës crustosa (zie bijlage III behandelgroep).
- Zorg dat alle kleding in de was gaat vóór de laatste douchebeurt zodat na het douchen geen 'vuile' was meer aangeraakt hoeft te worden. Na het afdouchen van de crème kan men namelijk (eventueel bij het aanraken van nog niet gewassen beddengoed en/of kleding) theoretisch weer opnieuw geïnfecteerd raken. Dit geldt ook bij herhaling van de behandeling
- De maatregelen voor een patiënt met scabiës crustosa zijn veel uitgebreider dan voor de gewone scabiës. Scabiës crustosa is wel zeer besmettelijk omdat de mijten zich kunnen verspreiden op losse huidschilfers ook door de lucht. Het interieur van de woonkamer(s) waar de patiënt zich heeft opgehouden kan dus als besmettelijk worden gekenmerkt (bank, tapijt, gordijnen etc.).
- In veel richtlijnen/literatuur wordt ook als alternatieve methode om kleding te luchten genoemd het gedurende 72 uur (in sommige literatuur 7 dagen) bewaren van materialen in een gesloten plastic zak bij kamertemperatuur. De mijt blijkt dan wel langer te overleven dan wanneer gelucht wordt, maar is niet meer in staat zich in te graven. Deze methode heeft niet de voorkeur maar kan dus wel gebruikt worden wanneer de andere alternatieven niet gelijk zijn (bijvoorbeeld ruimtegebrek om te kunnen luchten). De termijn van 7 dagen moet dan bij scabiës crustosa worden aangehouden.

- De vacht van een dier kan bij een uitbraak van scabiës crustosa enkele mijten bevatten, zie par. 4.1. Deze mijten zullen maximaal 3 dagen overleven. Het dier hoeft niet mee behandeld te worden maar moet wel indien het vaak wordt aangehaald tijdens de groepsbehandeling uit de scabiësomgeving (instelling) gehaald worden en mag tot 3 dagen na de groepsbehandeling niet lang (< 15 minuten) aangehaald of geknuffeld worden.

Hygiënevoorschriften

De was- en luchtvoorschriften dienen uitgevoerd te worden na de eerste en laatste behandeling zowel door de scabiëspatiënt als door de behandelgroep.

Maatregelen/methode	Gewone scabiës	Scabiës crustosa (en tussenvormen met veel mijten)
Isoleren patiënt, cohorteren personeel	Niet nodig	Tot patiënt scabiësvrij is verklaard Alle materiaal dat gewassen en gelucht dient te worden afzonderen en transporteren in gesloten plastic zakken met een afwijkende kleur van de normale waszakken. Instrueren van wasserij c.q. linnenkamer medewerkers (handschoenen en schorten met lange mouwen)
Wassen of luchten Bij voorkeur: kleding wassen op minimaal 50°C Alternatieven: <ul style="list-style-type: none"> • 72 uur luchten van kleding op kamertemperatuur d.w.z. 18-20 °C (b.v. uithangen aan wasrekje) • 72 uur in gesloten plastic zakken (gewone scabiës) of 7 dagen gesloten plastic zakken (scabiës norvegica) bij kamertemperatuur d.w.z. 18-20 °C of <ul style="list-style-type: none"> • Niet wasbare items: 72 uur in plastic zakken in diepvriezer (-18°C) 	Wassen of luchten <ul style="list-style-type: none"> • Kleding die de afgelopen 72 uur gedragen is in direct contact met de huid (denk aan onderkleding, pyjama, overhemd, panty's, sjaal, handschoenen, sloffen, knuffels) • Lakens, slopen, dekbedhoes 	Wassen of luchten <ul style="list-style-type: none"> • Alle kleding van de patiënt • Beddengoed, dekens/ dekbed, knuffels (zie checklist Materialen Toolkit) • Kussens, matras (na behandeling patiënt) een week luchten bij kamertemperatuur en hiervoor matras omdraaien) • Overgordijnen/vitrage wassen op minimaal 50°C
Schoonmaken Bij voorkeur, vooral bij scabiës crustosa, eerst droog reinigen; stof afnemen en wissen met wegwerpmaterialen. Daarna nat reinigen met allesreiniger. Alternatief; Tapijt/kleden/bekleed meubilair: stofzuigen en na afloop stofzuigerzak verwijderen en weggooien	Schoonmaken Niet nodig	Schoonmaken Van toepassing voor de verblijfsruimten van de patiënt. In een instelling: de kamer van de crustosapatiënt een week niet gebruiken, wel op kamertemperatuur houden. Dat wil zeggen: de patiënt na de eerste behandeling overplaatsen naar een nieuwe kamer. De oude kamer afsluiten en na een week reinigen. De nieuwe kamer na uitbehandeling 3 dagen niet gebruiken en op kamertemperatuur houden en na 72 uur reinigen.
Beschermende kleding Voor eventuele verzorgenden/	Beschermende kleding Gebruiken totdat patiënt	Beschermende kleding gebruiken totdat de patiënt

<p>verplegenden;</p> <ul style="list-style-type: none"> • disposable schorten met lange mouwen. • disposable handschoenen • disposable plastic overschoenen (alleen bij scabiës crustosa) • handen wassen met water en zeep (geen alcohol) <p>na éénmalig gebruik weggooien.</p>	<p>behandeld is, inclusief hygiënemaatregelen.</p>	<p>scabiësvrij verklaard is door de dermatoloog. Vaak zijn daarvoor meerdere behandelingen nodig. Het kan enkele weken duren. Indien betrokkene dementerend is en onrustig, kan na de eerste behandeling in de nieuwe kamer een staldeur gemaakt worden, waarbij contact met betrokkene mogelijk blijft.</p>
--	--	---